

Helsinki

TOIMINTAKERTOMUS 2023

Tarkastuslautakunta ja -virasto

Helsinki

Sisällys

4	Tarkastusjohtajan katsaus
6	Arviointitoiminta
8	Sidonnaisuusilmoitusten valvonta
10	Tilintarkastustoiminta
12	Henkilöstö
14	Talous

Tarkastusjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli tarkastustoimelle työntäyteinen ja mielenkiintoinen. Päälimmäisinä mieleen jäivät tavanomaisesta vuodesta poikkeavat tapahtumat: viraston muutto uusiin toimitiloihin, henkilöstön yhteinen opintomatka sekä valtuuston ja tarkastuslautakunnan yhteistyötä käsittelevä selvitys. Kattavan kuvan viraston toiminnasta, tavoitteiden toteutumisesta ja tunnusluvuista saat tutustumalla tähän toimintakertomukseen. Alla siis lyhyesti mieleenpainuvimmista tapahtumista.

Viraston muutto uusiin toimitiloihin varmistui keväällä, kun tarpeisiimme sopivat tilat löytyivät osoitteesta Sörnäistenkatu 1. Huolellisesti valmisteltu muutto toteutui marraskuun alussa. Toimitilojen vaihtuminen ei merkinnyt pelkästään muutoksia työmatkaan vaan myös toimintatapojen uudistamista, sillä omista työhuoneista siirryttiin monitilatoimistoon. Uuden opettelu on sujunut hyvin ja tässä vaiheessa voi jo todeta, että nykyaikaisemmat tilat ovat palvelleet hyvin meidän tarpeitamme. Sopeutumisessa ovat auttaneet hyvä yhteishenki ja positiivinen suhtautuminen asiaan.

Viraston pitkään suunnitteilla ollut opintomatka suuntautui Osloon. Matkan tavoitteena oli tunnistaa tarpeita tarkastusviraston toiminnan kehittämiseen ja vahvistaa viraston henkilöstön yhteisöllisyyttä yhteisen tekemisen muodossa. NKRF:ään ja Osloon kaupungin tarkastustoimeen suuntautuneiden vierailujen jälkeen pidetyssä työpajassa tunnistimme useita yhtäläisyyksiä ja eroja maiden tarkastusjärjestelmissä sekä oman toimintamme kehittämistarpeita. Lisäksi työstimme yhdessä pelisäännöt viraston uusia toimitiloja varten. Opintomatka koettiin hyödylliseksi ja yhteisöllisyyttä vahvistavaksi.

Syksylle ajoittuivat myös viiden vuoden tauon jälkeen toteutetut valtuustoryhmien haastattelut. Tavoitteena oli selvittää tarkastuslautakunnan toimintaan kohdistuvia valtuuston odotuksia ja kehittämistarpeita. Haastattelutulosten perusteella valtuusto suhtautuu lautakunnan työhön erittäin myönteisesti, toiminta koetaan riippumattomaksi ja se tuottaa olennaista tietoa tavoitteiden toteutumisesta ja kaupungin toiminnasta. Tarkastuslautakunnan asioiden huolellinen valmistelu ja arviointitoiminnan sekä valtuustoyhteistyön pitkäjänteinen kehittäminen ovat selvästi kannattaneet. Kiitokset kaikille haastatteluihin osallistuneille!

Kokonaisuudessaan vuodelle 2023 asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin, mistä kiitos kuuluu viraston ammattitaitoiselle ja motivoituneelle henkilöstölle. Loppuvuodesta toteutetun Fiilarihenkilöstökyselyn ja viraston oman työmotivaatiokyselyn tulosten perusteella työhyvinvointi ja -motivaatio ovat säilyneet hyvällä tasolla. Lisäksi tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja ovat olleet asiakaskyselyjen ja muutoin saadun palautteen perusteella erittäin tyytyväisiä tarkastusviraston toimintaan. Näistä asetelmista on hyvä suunnata vuoteen 2024.

Timo Terävä
tarkastusjohtaja

Arviointitoiminta

Kaupunginvaltuusto nimesi 2.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan arviointien valmistelu suoritetaan kahdessa toimikunnassa. Tarkastuslautakunta piti 13 kokousta vuonna 2023. Sen kaksi toimikuntaa kokoontuivat yhteensä 20 kertaa, näistä kuusi oli arviointikäyntejä arviointikohteisiin.

Arviointisuunnitelman 2023 mukaisesti lautakunta merkitsi syksyllä 2023 tiedoksi selonteot asuntorakentamisen haasteista, työllisyyden kuntakokeilun tuloksista ja työllisyyden hoidon kuntasiirrosta, Taloushallintopalvelun toiminnasta ja konsernin ajankohtaisista asioista.

Sarastia herätti kiinnostusta

Tarkastuslautakunta hyväksyi 18.4.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksen, joka sisälsi arviointiaiheita kaupunkistrategian eri pääkohdista. Arviointikertomus ja sen valmistelumateriaalina laaditut yksityiskohtaiset arviointimuistiot julkaistiin sivustolla osoitteessa www.arviointikertomus.fi. Kustakin arvioinnista laadittiin myös lyhyt artikkeli. Vuonna 2023 tehdyn mittauksen perusteella (yhteensä 36 vastaajaa) lähes kaikki vastaajat pitivät sivuston sisältöä hyödyllisenä (28 vastausta) tai osittain hyödyllisenä (6 vastausta). Sivustolla oli vuoden aikana yhteensä yli 5 000 käyntiä.

Arviointikertomuksen havaintoja ja suosituksia esiteltiin valtuustoryhmien kokouksissa ja kertomuksesta laadittiin tiedote. Tiedotteen otsikona oli: Henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönnotosta on otettava opiksi. Sarastiajärjestelmän käyttöönotto-ongelmien ohella medianäkyvyyttä sai pääkaupunkiseudun yhteisarviointi, joka sivusi muun muassa nuorten hyvinvointia ja mielenterveyspalvelujen puutteita.

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi arviointikertomuksen ja siitä saadut lausunnot 21.6.2023. Valtuusto kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2023 loppuun mennessä selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta. Selvitys oli valtuuston käsittelyssä 13.12.2023.

Kuntalaiset mukana suunnittelussa

Vuoden 2023 arviointisuunnitelma syntyi tarkastuslautakunnan ja tarkastusviraston yhteistyönä. Suunnitelmaa valmisteltiin toimikuntien kevätkauden kokousten lisäksi yhteisessä tilaisuudessa 2.5.2023, ja lautakunta hyväksyi suunnitelman 9.5.2023. Lautakunta päivitti arviointisuunnitelmaa 12.9.2023.

Suunnitelmaan sisältyy arviointiaiheita kaupunkistrategian eri osa-alueilta. Suunnitelman valmistelussa otettiin huomioon valtuustoryhmiltä, valtuutetuilta, kuntalaisilta ja kaupungin johdolta pyydettyjä arviointiaihe-ehdotuksia. Tarkastuslautakunta valitsi kuntalaisten ehdotusten perusteella vuoden 2023 arviointisuunnitelmaan arviointiaiheeksi kävely- ja pyörävylien talvikunnossapidon. Arviointisuunnitelmaan voi tutustua osoitteessa www.arviointikertomus.fi. Arviointisuunnitelman 2023 aiheet raportoidaan huhtikuussa 2024 julkaistavassa arviointikertomuksessa.

Vuotuisen arviointisuunnitelman lisäksi arviointityötä ohjaa tarkastuslautakunnan 14.12.2021 hyväksymä toimintasuunnitelma vuosille 2022–2025.

Kuntalaisilta saatiin kymmeniä ehdotuksia kaupungin toiminnan arvioimiseen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

1. toimikunta

Vpj. Dani Niskanen
Varajäsen Leila Kaleva

Iida Haglund
Varajäsen Juha Christensen

Jussi Junni
Varajäsen Virve Magdaleno

Terhi Peltokorpi
Varajäsen Jukka Ihanus

2. toimikunta

Pj. Nuutti Hyttinen
Varajäsen Marika Sorja

Nita Austero
Varajäsen Pertti Hyvärinen

Sandra Hagman
Varajäsen Jani Valpio

Mikael Jungner
Varajäsen Kimmo Niemelä

Petrus Pennanen
Varajäsen Emma Ringbom

Arvi-ryhmän menetelmä- ja arviointiosaamista kehitettiin

Tarkastusvirasto avusti vuonna 2023 tarkastuslautakuntaa ja sen kahta toimikuntaa kuntalain mukaisessa arviointitehtävässä. Arviointityötä teki arviointisuunnitelman mukaisesti pääsääntöisesti kahden tarkastajan muodostama työpari. Arviointisuunnitelman toteutumista seurattiin arvioijien muodostamassa Arvi-ryhmässä, jossa puheenjohtajana ja samalla arvioinnin vastuuhenkilönä toimii arviointipäällikkö. Arviointipäällikön ohella arviointityötä koordinoivat toimikuntien sihteereinä toimivat johtavat tuloksellisuustarkastajat. He

vastaavat myös laadunvarmistuksesta yhdessä arviointipäällikön kanssa.

Arvi-ryhmässä käsitellään myös arviointityön kehittämistä. Toimintavuoden aikana päivitetiin arvioinnin käsikirjaa, johon on koottu kaikki arviointia koskevat menettelytavat. Arvi-ryhmälle järjestettiin sekä sisäistä menetelmäkoulutusta että ulkopuolinen koulutus kehittävän arvioinnin menetelmistä. Viraston sisäisen koulutuksen järjesti menetelmätukeen erikoistunut johtava tuloksellisuustarkastaja. Arviointipäällikkö on osallistunut Suomen arviointiyhdistyksen työskentelyyn hallituksen jäsenenä.

Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

Kuntalain (410/2015) mukaan määrättyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan. Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastusvirasto valmistelee tarkastuslautakunnalle sidonnaisuusilmoitusten valvontaa koskevat asiat. Tarkastusvirasto valvoo, että sidonnaisuusilmoitusvelvolliset tekevät asianmukaisen ilmoituksensa määräajassa, ylläpitää ilmoituksista muodostuvaa rekisteriä ja antaa sidonnaisuusilmoitusten laatimiseen liittyvää opastusta.

Lautakunta merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden antamat sidonnaisuusilmoitukset 30.5.2023 ja 7.11.2023. Valtuuston käsittelyssä ilmoitukset olivat 21.6.2023 ja 13.12.2023. Vuoden lopussa ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä oli 103 ja viranhaltijoita 149.

Sähköisen sidonnaisuusilmoituslomakkeen teknisen alustan vanheneminen aiheutti haasteita ilmoitustietojen päivittämisessä. Alkuvuonna valmisteltiin ulkopuolisen verkkopalvelun hankintaa ja toukokuussa 2023 otettiin käyttöön uusi ”Sidonnaisuuspalvelu.fi”. Palvelun käyttöönotto ja yhteistyö järjestelmätoimittajan kanssa sujuivat hyvin. Verkkopalvelu on sujuvoittanut sidonnaisuusilmoitusprosessia ja vähentänyt ilmoitusten käsittelyyn liittyvää manuaalisen työn määrää.

Kaupunginkanslian ja toimialojen hallintopalvelujen kanssa tehtiin hyvää yhteistyötä ilmoitusvelvollisia koskevan tiedon ajan tasalla pitämiseksi. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan organisaatiomuutos huomioitiin sidonnaisuusvalvonnassa.

Uusi verkkopalvelu Sidonnaisuuspalvelu.fi otettiin onnistuneesti käyttöön toukokuussa.

Tilintarkastustoiminta

Kaupunginvaltuusto valitsi 15.3.2023 tarkastuslautakunnan ja -viraston valmistelun sekä tilintarkastuksen kilpailutuksen perusteella tilintarkastajaksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n tarkastamaan kaupungin tilivuosien 2023–2024 hallintoa ja taloutta. Uuden sopimuskauden myötä tilintarkastuksen hinta nousi merkittävästi.

Päätyneen tilikauden osalta kaupungin vastuunalaisena tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab:n JHT, KHT Jorma Nurkkala ja hänen varahenkilönään JHT, KHT Juha Huuskonen. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastustiimiin on vuonna 2023 kuulunut auktorisoituja tilintarkastajia, avustavia tarkastajia sekä muun muassa tietojärjestelmä- ja arvonlisäveroasiantuntijoita. KPMG Oy Ab ylitti tilivuoden 2022 tarkastukseen sovitut 370 tarkastuspäivää 23 päivällä sopimushintaa kuitenkin ylittämättä. Lakisääteinen tilintarkastus suoritettiin julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sopimushintojen puitteissa.

Tilintarkastaja kiinnitti tilintarkastuskertomuksessaan huomiota uuden palkanmaksujärjestelmän käyttöönoton ongelmiin

Tilintarkastaja vastaa kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilintarkastajan on kuntalain mukaisesti annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Tilintarkastaja antoi 28.4.2023 tilivuotta 2022 koskevan tilintarkastuskertomuksen, jota oli mukautettu palkanmaksujärjestelmän käyttöönottoon liittyvien ongelmien vuoksi. Tilintarkastaja totesi, että uuden palkanmaksujärjestelmän käyttöönoton osalta sisäinen valvonta on ollut puutteellista, mutta muilta osin sisäinen valvonta oli järjestetty asianmukaisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2023 Helsingin kaupungin tilinpäätöksen vuodelta 2022 ja merkitsi tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022. Valtuusto myönsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille tilikaudelta 2022.

Tilintarkastussopimuksen mukaan tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmasta ja sen toteutumisesta, tarkastustyön

kulusta ja tekemistään tarkastushavainnoista antamalla lautakunnalle vuosittain kolme raporttia tilintarkastuksesta. Tilintarkastaja antoi vuonna 2023 yhden väliraportin sekä yhteenvetoraportin tilivuoden 2022 tilintarkastuksesta ja yhden väliraportin tilivuoden 2023 tilintarkastuksesta. Tilintarkastaja selosti raporttejaan tarkemmin tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Tarkastusvirasto avusti merkittävällä panoksella kaupungin tilintarkastuksessa

Tarkastusvirasto avusti tilintarkastajaa lakisääteisessä tilintarkastuksessa tilivuoden 2022 tarkastamisessa yhteensä 891 työpäivällä. Tiimityönä tehtyä tarkastusta koordinoi tarkastuspäällikkö ja tiimien työtä ohjasivat tarkastuspäällikön ohella tiiminvetäjät. Tilintarkastusprosessin kehittämistä sekä tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta tehtiin Tilita-ryhmässä, jonka puheenjohtajana toimi tarkastuspäällikkö. Tarkastuspäällikkö toimii Julkishallinnon tarkastajat ry:n hallituksen jäsenenä ja Suomen Tilintarkastajat ry:n JHT-toimikunnan jäsenenä.

Toimintavuoden aikana jatkettiin käytäntöä tarkastustiimien kesken käytävistä sisäisistä palauttekeskusteluista, joiden avulla pyritään tuottavuuden parantamiseen. Keskustelujen tarkoituksena on hyvien käytäntöjen jakaminen ja uuden oppiminen sekä keinojen tunnistaminen tarkastusmenetelmien tehostamiseksi ja kehittämiseksi. Tilintarkastuksessa hyödynnettiin suunnitelmallisesti myös data-analyysia. Data-analyysiin liittyvien toimenpiteiden tavoitteena on parantaa tilintarkastuksen laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

Tammikuussa pidettiin tilintarkastajan ja tarkastusviraston yhteinen tilaisuus tilinpäätöstarkastuksesta ja tilintarkastaja järjesti tarkastusvirastolle kesäkuussa koulutuspäivän tilintarkastuksen ajankohtaisista aiheista.

Kaupungin ulkoinen tilintarkastaja tekee osana tilintarkastuksen laadunvarmistusta työpapertarkastusta. Lisäksi viraston auktorisoidut JHTT-tilintarkastajat suorittavat sisäistä auditointia. Vakiintuneen käytännön mukaan tilintarkastusyhteisö antoi sekä virasto- että tarkastajakohtaisen palautteen viraston tarkastustyöhön osallistuneen henkilöstön työstä.

Tarkastusvirasto sai asiakaspalautekyselyssä tilintarkastajalta myönteistä palautetta. Jatkoimme työskentelyn kehittämistä hyväksi koetuilla tavoilla.

Tarkastushavaintojen suositusten seurannasta raportoitiin tarkastuslautakunnalle

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on seurata, että tilivelvolliset ja muut toiminnasta vastaavat henkilöt ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden suositusten ja muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aihetta. Tilintarkastajan ja tarkastusviraston henkilöstön valmistelun pohjalta tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle 28.2.2023 tilivuosien 2020–2021 tarkastuksissa toistuvasti esille nousseista havainnoista.

Kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Helsingin kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden vuoden 2023 tilintarkastajina toimivat BDO Oy, KPMG Oy Ab ja Tilintarkastusrenkas Oy.

Sopimuskauden tullessa päätökseen, virastossa valmisteltiin syksyllä 2023 konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilintarkastuspalvelujen hankintaa tilivuosille 2024–2025 yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Tarkastuslautakunta hyväksyi 3.10.2023 kilpailutuksen periaatteet sekä päätti valmistelun ja kilpailutuksen perusteella 12.12.2023 Helsingin kaupungin konserniyhtiöiden ja -säätiöiden tilikausien 2024–2025 ja optiona tilikausien 2026–2027 tilintarkastuspalveluiden hankinnasta. Palveluntuottajiksi uudelle kaudelle valittiin BDO Oy ja KPMG Oy Ab.

Henkilöstö

Viraston vakanssien määrä pysyi ennallaan 17:ssä. Virkasuhteita on kolme ja työsopimussuhteita 14. Vaihtuvuutta oli kahden henkilön verran: pitkäaikainen kaupunkitarkastaja jäi eläkkeelle kesällä, ja syksyllä arviointipäällikkö siirtyi uusien haasteiden pariin. Uusi kaupunkitarkastaja aloitti syyskuun alussa ja myös arviointipäällikön rekrytointi tuotti tulosta. Molemmissa rekrytoinneissa valinta kohdistui ennestään kaupungilla työskentelevään henkilöön. Henkilöstömäärän raportointihetkellä vuoden vaihteessa arviointipäällikön virka oli avoin. Molemmat rekrytoinnit, samoin kuin korkeakouluharjoittelijan haku, hoidettiin kaupungin anonyymien rekrytoinnin periaatteita noudattaen.

Viraston henkilöstömäärä oli siis vuoden lopussa 16. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 42,8 vuotta ja yli 50-vuotiaiden osuus henkilöstöstä alle 20 prosenttia. Henkilöstöstä naisia oli 56 prosenttia ja miehiä 44 prosenttia.

Muutto Unioninkadulta Kalasatamaan

Monipaikkainen työ on mahdollistanut muuton pienempiin ja edullisempiin toimitiloihin. Tarkastusvirasto muutti Sörnäistenkatu 1:ssä sijaitsevaan monitilatoimistoon marraskuun 2023 alussa. Muuton yhteydessä viraston tilojen kokonaismäärä lähes puolittui. Muuttoa valmisteltiin ja uusiin toimintatapoihin valmistauduttiin yhdessä henkilöstön kanssa pitkin vuotta. Kaupungin monipaikkaisen työn ohjeiden ohella tarkastusvirastossa noudatetaan yhteistoiminnassa sovitut monipaikkaisen työn pelisääntöjä.

Tarkastusviraston henkilöstön opintomatka Osloon toteutui suunnitellusti 21.-22.9.2023. Pohjoismaista Norjan julkisessa tarkastustoiminnassa on eniten yhtäläisyyksiä Suomen järjestelmään. Tutustumiskäynnellä tiedonvaihto oli aktiivista ja arviointitoimintaan saatiin mahdollisia kehittämissideoita. Opintomatkan yhteydessä luotiin työpajatyöskentelynä pohja yhteisille toimintatavoille uusissa monitoimitiloissa.

Työhyvinvoinnin teemana Työyhteisö uudessa työympäristössä

Viraston vuoden 2023 työhyvinvointihankkeen teemana oli Työyhteisö uudessa työympäristössä. Hankkeen tavoitteena oli sujuvoittaa uusiin toimitiloihin muuttoa ja työnteon uusiin

toimintatapoihin opettelua. Taustalla olivat toimitilojen muuton lisäksi myös työmotivaatiokyselyn ja Kunta10-tutkimuksen tulokset sekä monipaikkaisen työn kulttuuri. Hanke toteutettiin yhteistyössä Työterveys Helsingin kanssa. Kevään ja syksyn aikana järjestimme työterveyspsykologin johdolla työhyvinvointivartteja. Lyhyet tietoiskut lisäsivät tietoa vuorovaikutuksesta ja hyvinvoinnista.

Kaupungin henkilöstökysely Fiilarin tulokset olivat tarkastusviraston osalta erittäin hyvät. Kyselyn tuloksista ilmeni muun muassa, että koko henkilöstö kokee työllään olevan merkitystä ja kaikilla on halu kehittyä kohti tulevaisuuden työn vaatimuksia. Myös viraston oman työmotivaatiokyselyn tulokset pysyivät entisellä, korkealla tasolla.

Työhyvinvointivartit antoivat työkaluja uusien toimintatapojen opetteluun.

Yhteistyötä korkeakoulujen kanssa laajennettiin

Tarkastusvirasto jatkoi hyvää yhteistyötään alan korkeakoulujen kanssa. Kaksi Tampereen yliopistosta valmistunutta tarkastusviraston työntekijää pitivät työnantajaesittelyn huhtikuussa 2023 Tampereen yliopiston tilintarkastuksen ja arvioinnin maisteriohjelman opiskelijoille. Esittelystä saatiin hyvää palautetta ja käytäntöä tullaan jatkamaan.

Tampereen yliopiston hallintotieteiden opiskelija oli korkeakouluharjoittelijana kesäkuusta elokuuhun. Tarkastusvirastolle on vuodesta toiseen onnistuttu rekrytoimaan erinomaisia korkeakouluharjoittelijoita, ja harjoittelusta koetaan molemminpuolista hyötyä.

Jatkuvaa osaamisen kehittämistä

Tarkastusviraston henkilöstöjohtamisen tavoitteena on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Toimintavuonna toteutettiin viraston strategialähtöistä yhteistyössä henkilöstön kanssa valmisteltua osaamisen kehittämissuunnitelmaa. Valmennusta järjestettiin muun muassa tapaustutkimuksesta arviointimenetelmänä,

urakkatarkastuksista, eri hankintatyypeistä hankintatarkastuksessa ja sidonnaisuusilmoitusten valvonnan uudesta toimintamallista. Kesän lopulla eläkkeelle jäänyt viraston pitkäaikainen kaupunkitarkastaja piti kesäkuun henkilöstökokouksessa mielenkiintoisen esityksen viraston tarkastustyön kehittymisestä viime vuosikymmenien aikana.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen käytettyjen päivien määrä pysyi seitsemässä koulutuspäivässä per henkilö. Toteutuneet koulutusmenot vuonna 2023 olivat noin 21 000 euroa (16 000 euroa vuonna 2022). Koulutuksen osuus tarkastusviraston menoista oli 1,1 prosenttia (0,8 prosenttia vuonna 2022). Koulutuksista saatua tietoa ja sen soveltamisesta hankittua osaamista jaetaan viraston sisällä jatkuvasti. Viraston oma henkilöstö on toiminut kouluttajana sisäisissä tilaisuuksissa. Esihenkilöosaamista kehitettiin koulutuksella ja sisäisillä keskusteluilla johtoryhmässä ja lähiesihenkilöiden kesken.

Henkilöstöä palkittiin

Kaupungin ohjeiden mukaisesti henkilöstön kertapalkitsemiseen varattiin yksi prosentti vuotuisesta säännöllisen työajan palkkasummasta. Koko

prosentti, noin 10 000 euroa, käytettiin vuoden mittaan henkilöstön palkitsemiseen (noin 10 000 euroa vuonna 2022). Kertapalkkioita jaettiin kaupungin palkitsemisperiaatteiden mukaisesti erinomaisista työsuorituksista ja tavoitteiden saavuttamisesta. Myös monet henkilöstöltä saadut perustellut ehdotukset johtivat kollegan palkitsemiseen. Kertapalkkiota myönnettiin 21 kappaletta (23 vuonna 2022) yhteensä 14 henkilölle (18 vuonna 2021). Palkitsemisessa käytettiin monipuolisesti eri keinoja ja kaikki henkilöstöryhmät huomioitiin. Palkkiomuodoista käytössä olivat rahapalkkioiden lisäksi palkalliset vapaapäivät ja ryhmäpalkitseminen. Palkitsemisen toteutumista seurattiin muun muassa henkilöstötoimikunnassa ja henkilöstökokouksessa.

Toimintamenojen alittaessa talousarvion voitiin tilinpäätöksen yhteydessä jakaa kertapalkkioita kaupungilla käytössä olevan kertapalkitsemisen lisäksi lisäkiintiön mukaisesti. Kertapalkitsemisen lisäksi lisäkiintiöstä maksettavien palkkioiden jakaminen perustuu kaupungin kertapalkitsemisen periaatteisiin. Yhteistoiminnassa sovittuja painopisteitä palkitsemisen lisäksi kiintiölle olivat strategisten tavoitteiden edistäminen, hyvä asiakaskokemus ja hyvä henkilöstökokemus.

Talous

Tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvio-kohdalla oli käytettävissä vuonna 2023 2,06 miljoonaa euroa. Tarkastustoimen toteutuneet menot vuonna 2023 olivat 1,97 miljoonaa euroa. Toimintamenot kasvoivat vuodesta 2022 noin neljällä prosentilla mutta toteutuivat kuitenkin talousarviota pienempinä. Tarkastusviraston suurin menoerä on henkilöstökulut, joiden osuus oli noin 75 prosenttia kaikista menoista. Suurin talousarvion alitus oli muissa toimintakuluissa: säästöjä syntyi vuokrissa, sillä tarkastusvirasto muutti marraskuussa pienempiin ja edullisempiin toimitiloihin. Muuton yhteydessä viraston tilojen kokonaismäärä lähes puolittui ja vuokratulokset pienenivät merkittävästi.

Vuonna 2023 tarkastustoimen menot olivat 2,91 euroa asukasta kohden (2,84 euroa vuonna 2022). JHT-tilintarkastuspalvelujen osuus tarkastustoimen toimintamenoista oli noin kuusi prosenttia ja tarkastuslautakunnan osuus oli myös noin kuusi prosenttia.

Helsingin tarkastustoimen toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista oli 0,04 prosenttia vuonna 2023. Yhdeksästä suurimmasta kaupungista kerättiin tarkastustoimien menoihin liittyvät vertailutiedot vuodelta 2022. Helsingin tarkastustoimen menojen osuus kaupungin toimintamenoista verrattuna muihin suuriin kaupunkiin pysyi aikaisempien vuosien tasolla.

Sitova toiminnan tavoite toteutui

Tarkastuslautakunnan ja -viraston toiminnan sitovana tavoitteena oli, että tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvistä vuosittain vaihtuvista aiheista (pois lukien tavoitearviointit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) vähintään 75 prosenttia liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.

Tavoite toteutui: 100 prosenttia vaihtuvista aiheista liittyi kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.

Tuottavuusindeksi kehittyi myönteisesti

Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut toteutuivat talousarviota parempina. Tarkastusviraston tuottavuuden kehittymistä mitataan

Tarkastusviraston
toimintamenot

1,97

miljoonaa euroa

100

prosenttia
arviointiaiheista liittyi
kaupunkistaragiaan

tuottavuusindeksillä. Tuotosindeksi koostuu kuudesta osatekijästä, joista työpanosten käyttöön liittyvien tekijöiden painoarvo on 50 prosenttia (arviointisuunnitelman toteutuminen, tilintarkastussuunnitelman toteutuminen ja ydinprosesseihin käytettyjen työpäivien osuus kaikista työpäivistä), työn laatutekijöiden painoarvo 40 prosenttia (ammattitaito arvioinnissa ja ammattitaito tilintarkastuksessa) ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 prosenttia (työmotivaatiokysely). Panosindeksi on muodostettu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto) deflaoiduista toimintamenoista. Voimakas inflaatio yhdistettynä tuotostekijöiden hyvään toteutumiseen aiheutti tuottavuusindeksin myönteisen kehityksen.

Viraston kokonaistuottavuutta mittaava yksikkökustannus on yhden tarkastuspäivän hinta. Työpäivän hinta oli 494 euroa vuonna 2022 ja 509 euroa vuonna 2023. Tarkastuspäivän hinnan hienoinen nousu johtui pääasiassa toimintamenojen kasvusta toteutuneiden työpäivien pysyessä edellisen vuoden tasolla.

Ydinprosesseihin kohdistuvan työajan osuus kaikista työajasta on vakiintunut vajaan 80 prosentin tasolle.

Uusia digitaalisia ratkaisuja kartoitettiin sekä otettiin käyttöön

Sähköisten työvälineiden hyödyntämistä arviointi- ja tarkastustyössä on jatkettu vuonna 2023. Tarkastuksessa on käytetty data-analyysia ja perehdytty Aico-järjestelmän ja P2P Analytics-järjestelmän hyödyntämiseen. Arvioinnissa on selvitetty automaattisen tekstianalyysin ja tekoälyn hyödyntämistä. Sidonnaisuusilmoitusten valvonnassa on otettu käyttöön uusi verkkopalvelu. Viraston toiminnassa tunnistettuja riskejä ja niihin liittyviä toimenpiteitä hallinnoidaan kaupunkiyhteisessä riskienhallintajärjestelmä Granitessa. Viraston koko henkilöstö on suorittanut kaupungin DigiABC:n viimeistään vuoden 2023 aikana.

Tarkastustoimen käyttötalous

TOIMINTATUOTOT

(1 000 euroa)

	2021	2022	TA 2023	2023
Tuet ja avustukset	3	3	5	3

Muut toimintatuotot	0	0	0	0
---------------------	---	---	---	---

Yhteensä	3	3	5	3
-----------------	----------	----------	----------	----------

TOIMINTAMENOT

(1 000 euroa)

	2021	2022	TA 2023	2023
Henkilöstökulut	1 418	1 454	1 531	1 503

Palvelujen ostot	186	205	292	268
------------------	-----	-----	-----	-----

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	6	13	24
-------------------------------	---	---	----	----

Avustukset	0	3	3	3
------------	---	---	---	---

Muut toimintakulut	212	218	220	167
--------------------	-----	-----	-----	-----

Yhteensä	1 819	1 886	2 059	1 965
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

TOIMINTAKATE

(1 000 euroa)

	2021	2022	TA 2023	2023
Poistot	0	0	0	0

Tilikauden tulos	1 816	1 883	2 054	1 962
------------------	-------	-------	-------	-------

Yhteensä	1 816	1 883	2 054	1 962
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

TUOTTAVUUS

(2021=100)

	2021	2022	TA 2023	2023
Tuottavuuden kehitys (2021=100)	100,0	104,6	97,7	107,0

Yksikkökustannus (tarkastuspäivän hinta, euroa/päivä)	483	494	512	509
---	-----	-----	-----	-----

The logo for Helsinki, featuring the word "Helsinki" in a bold, sans-serif font inside a black-outlined speech bubble shape.

Tarkastuslautakunnan ja -viraston toimintakertomus 2023

Valokuvat

My Helsinki materiaalipankki

Kansi: Julia Kivelä

Sivu 4: Matias Terävä

Sivu 5: Jussi Hellsten

Sivu 9: Marek Sabogal ja N2 Albiino

Sivut 11 ja 13: Silja Minkkinen

Sivu 15: Alekski Poutanen

Tarkastuslautakunnan jäsenten valokuvat

Sivu 7: Pertti Nisonen

Helsinki

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto

Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
PL 400
00099 Helsingin kaupunki
www.tarkastusvirasto.hel.fi